

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
DYR-0223-02/21
59-400 Jawor, ul. Piwna 1
tel./fax 76 870 23 74

Starostwo Powiatowe
w Jaworze
2328.2021.DG
Wpłynęło dn. 05-03-2021
Przyjęto przez:
Angelika Pytlas

01T00EL8Y

*OW
Cichomierz*

Jawor, 04 marca 2021 roku

RADA POWIATU W JAWORZE

— 17 —
09.03.2021

WPLYNEŁO

**RADA POWIATU
STAROSTWO POWIATOWE
w Jaworze
ul. Wrocławska 26**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaworze przekazuje ocenę
stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu za rok 2020.

p.o. PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Jaworze

K
Krzyszyna Wyzina

Spis treści

Strona

1. Działalność Sekcji Epidemiologii.....	3
2. Działalność Sekcji Higieny Komunalnej.....	5
3. Działalność Sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku	7
4. Działalność Sekcji Higieny Pracy.....	9

1. Działalność Sekcji Epidemiologii

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jaworze obejmuje swoim nadzorem 2 miasta oraz 5 gmin.

W związku z ogłoszeniem stanu epidemii na terenie Polski Sekcja Epidemiologii podejmowała działania w zakresie zapobiegania i zwalczania COVID 19.

Sekcja Epidemiologii realizowała działania polegające na:

- udzielaniu informacji na tematy organizacyjne związane z epidemią (rozpoczęcie kwarantanny lub izolacji osób z dodatnim wynikiem badań w kierunku wirusa.)
- ustalenie osób, które były w kontakcie z chorym,
- koordynowaniu przepływu informacji z lekarzami pierwszego kontaktu
- zbieraniu informacji o zakażeniach – ogniska,
- sporządzaniu bazy danych o zakażeniach do wykorzystania w planowaniu kolejnych działań,
- przekazywaniu informacji dotyczących kwarantanny w warunkach domowych placówkom upoważnionym (ośrodki pomocy społecznej, kurator sądowy.)

Od początku epidemii odnotowano ogółem 6411 przypadków obowiązkowej kwarantanny.

W roku 2020 wydano 139 decyzji dotyczących odbywania obowiązkowej kwarantanny. Za nieprzestrzeganie zasad odbywania kwarantanny nałożono 7 kar pieniężnych na sumę 35 tyś. złotych.

W ramach prowadzonych dochodzeń epidemiologicznych podejmowane były (w zależności od oceny sytuacji) działania dotyczące nakładania nadzoru epidemiologicznego, kwarantanny, izolacji lub potrzeby hospitalizacji chorego.

W przypadku zgłoszenia podejrzenia zachorowania lub zachorowania prowadzone były działania mające na celu ustalenie wszystkich osób z kontaktu z chorym, określenie liczby osób do objęcia nadzorem epidemiologicznym lub kwarantanną.

Szybkość i skuteczność wdrożenia działań uzależniona była od niezwłocznego zgłaszania przez osoby chore lub lekarzy podejrzeń zachorowań lub zachorowań.

Sytuacja epidemiologiczna na terenie powiatu jaworskiego związana z koronawirusem SARS-CoV-2 wywołującym zachorowanie COVID-19

Sekcja Epidemiologii prowadziła czynny monitoring sytuacji epidemiologicznej powiatu.

W 2020 roku w powiecie jaworskim zarejestrowano 1195 przypadki SARS-CoV-2 wywołujących zachorowania COVID-19, w tym 76 osób poddano hospitalizacji.

Z powodu zakażenia SARS-CoV-2 odnotowano 53 zgony, w większości pacjenci obciążeni innymi chorobami.

Bilans zakażeń potwierdzony testami molekularnymi RT-PCR na dzień 31.12.2020 roku

1195 potwierdzonych przypadków Sars-CoV-2

131 osób chorych aktywnych COVID 19

1011 ozdowieńców,

53 przypadki zgonów.

ogółem	liczba zgonów	liczba wyzdowieńców	liczba przypadków aktywnych	Osoby z kwarantanny po powrocie z zagranicy	Osoby z kwarantanny po kontakcie z osobą zakażoną	Zachorowania poprzez kontakt w szpitalu lub przychodni	Zachorowania w DPS	Zachorowania w ZOL	Zakłady pracy	Szkoły	Inne przypadki zachorowań
1195	53	1011	131	1	192	112	42	89	235	32	492

W placówkach opieki długoterminowej zarejestrowano 5 ognisk zakażeń z powodu SARS-CoV-2. Placówki opieki długoterminowej funkcjonowały we wzmożonym reżimie sanitarnym.

W związku z wystąpieniem dużej ilości zakażeń SARS-CoV-2 wśród personelu medycznego i pacjentów Szpitala Jaworskie Centrum Medyczne w Jaworze wstrzymało do odwołania przyjęcia pacjentów do oddziału wewnętrznego, chirurgicznego oraz izb przyjęć internistycznej i chirurgicznej.

Po przeprowadzeniu działań dekontaminacji pomieszczeń oraz wykonaniu badań przesiewowych szpital wznowił w pełnym zakresie działalność.

W roku 2020 zarejestrowano 49 pokąsań przez zwierzęta w tym 5 osób szczepionych przeciwko wścieklicznie, 7 salmonelloz, 3 boreliozy, 1 lambliozę.

Nadzór nad szczepieniami ochronnymi:

Program Szczepień Ochronnych w 2020 roku na nadzorowanym terenie realizowany był z utrudnieniami w związku z panującą epidemią. Wykonanie szczepień ochronnych u dzieci i młodzieży od 0 – 19 lat w rocznikach podległych do szczepienia przedstawia analiza ujęta w tabeli :

Wykonanie szczepień w 2020r.

Rocznik	Liczba dzieci	Rodzaj szczepienia	Liczba dzieci zaszczepionych
2020	350	P/wzw-B	332
		Błonica – Tężec – Krztusiec + p/poliomyelitis + Haemophilus influenzae + Streptococcus pneumoniae	299
2019	404	P/wzw-B	386
		Błonica – Tężec – Krztusiec + p/poliomyelitis + Haemophilus influenzae + Streptococcus pneumoniae	381
		P/odrze – śwince - różyczce	297
2015	441	Błonica – Tężec – Krztusiec + p/poliomyelitis	318
		Odra – Świnka - Różyczka	284
2011	404	P/odrze-śwince-różyczce	302
2007	451	Błonica + Tężec + Krztusiec	331
2002	403	Tężec - Błonica	287

Na podstawie sporządzonej analizy procentowej w oparciu o sprawozdanie roczne MZ - 54, wykonanie szczepień ochronnych u dzieci i młodzieży przedstawia się poprawnie. Nie stwierdzono uchybień w wykonywaniu szczepień ochronnych oraz gospodarce preparatami szczepionkowymi.

2. Działalność Sekcji Higieny Komunalnej

Nadzór nad jakością wody

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jaworze prowadziła nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie powiatu jaworskiego.

W toku urzędowego nadzoru nad jakością wody, wykonano 57 kontroli wodociągów oraz pobrano do badań laboratoryjnych łącznie 110 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Analizując źródła zaopatrzenia w wodę na terenie powiatu jaworskiego należy stwierdzić, że w 10 wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz w 2 podmiotach zaopatrujących w wodę w 2020 roku wystąpiła nieprawidłowa jakość wody pod względem sanitarnym. Stwierdzone przekroczenia dotyczyły następujących wodociągów: Wodociąg Jawor (mangan, żelazo i bakterie grupy coli), Wodociąg Rybno (pH, mętność), Wodociąg Targoszyn (pH.) Wodociąg Kwietniki (ogólna liczba mikroorganizmów), Wodociąg Wierzchosławice Górne (Escherichia coli, bakterie grupy coli, Clostridium perfringens), Wodociąg Paszowice (bakterie grupy coli), Wodociąg Wiadrów (bakterie grupy coli), Wodociąg Pogwizdów (ogólna liczba mikroorganizmów, bakterie grupy coli), Wodociąg Jakuszowa (ogólna liczba mikroorganizmów), Wodociąg Stare Rochowice bakterie grupy coli), Studnia Publiczna znajdująca przy ul. Widokowej 6 w Bolkowie (chlor, mętność).

Przekroczenia parametrów miały charakter jednorazowy i krótkotrwały. Wykonane zostały działania zaradcze i naprawcze (czyszczenie i płukanie urządzeń, regulacja uzdatniania), została przywrócona wymagana jakość wody.

W 2020 roku wydano 14 decyzji płatniczych związanych z nieprawidłową jakością wody przeznaczonej do spożycia w wodociągach zbiorowego zaopatrzenia oraz 3 w innych podmiotach zaopatrujących w wodę.

Zobowiązani z chwilą powzięcia wiadomości o stwierdzonej nieprawidłowej jakości wody (zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego), natychmiast podejmowali działania zaradcze i naprawcze przywracające jakość wody.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna prowadzi stały nadzór nad jakością ciepłej wody w instalacjach wodociągowych wewnątrz budynków.

W roku sprawozdawczym nadzorowymi badaniami wody ciepłej w kierunku bakterii Legionella objęte zostały 2 obiekty wykonujące działalność leczniczą (Jaworskie Centrum Medyczne w Jaworze i ZOL w Jaworze) oraz 2 obiekty zamieszkania zbiorowego (Pokoje gościnne „Magnolia” i Pokoje gościnne „Kameleon” w Jaworze). W przypadku trzech obiektów stwierdzono w sieci wody ciepłej obecność bakterii Legionella sp. w liczbie przekraczającej dopuszczalne normy. Wobec właścicieli wszystkich obiektów prowadzone zostało postępowanie administracyjne, a działania naprawcze podjęte przez właścicieli (płukanie i dezynfekcja sieci, regulacja temperatury, modernizacja systemu uzdatniania) doprowadziły do przywrócenia wymaganej jakości wody ciepłej.

W 2020 roku na terenie powiatu jaworskiego wyznaczone zostało Kąpielisko „Jawornik”. Obiekt znajduje się na akwenu „Jawornik” położonym wewnątrz ośrodka wypoczynku świątecznego przy ul. Myśluborskiej 27 w Jaworze. Kąpiący się korzystają z urządzonych terenów do plażowania bezpośrednio przy akwenu i na terenach zielonych,

zapewnione urządzenia sanitarne (sanitariaty i umywalnie – natryski) z podziałem na męskie i damskie. Teren otaczający miejsce wyznaczone do kąpielii wyposażony jest w ławeczki i kosze na odpadki.

Organizator wykonał badania jakości wody i przekazał Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Jaworze. Woda w kąpielisku spełniała wymagania określone w przepisach.

Na terenie powiatu jaworskiego jest jedna pływalnia kryta „Słowianka” w Jaworze zasilana w wodę do celów kąpielowych i innych związanych z działalnością z wodociągu Jawor. Jakość wody kontrolowana jest przez przedsiębiorcę wg uzgodnionego harmonogramu poboru próbek wody do badań laboratoryjnych z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Jaworze. Jakość wody w okresie sprawozdawczym spełniała wymagania.

Na terenie powiatu jaworskiego znajduje się 1 pływalnia odkryta w Bolkowie. Zasilana jest w wodę do kąpielii i innych celów z wodociągu Bolków. Posiada 2 niecki – pływalnie i brodzik dla dzieci. W związku ze stanem epidemiologicznym spowodowanym rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej COVID-19, nie przeprowadzono kontroli ww. obiektu. Zarządca podjął decyzję o nieuruchamianiu basenu w sezonie letnim.

Stan sanitarny miast i terenów wiejskich

W okresie wykonywanej oceny nie stwierdzono istotnych zaniedbań, a stan sanitarno-porządkowy terenów miast i wsi na obszarze powiatu z roku na rok poprawia się.

Nieczystości ze sprzątania ulic, opróżniania ulicznych koszy na śmieci oraz odpady komunalne gromadzone czasowo przez ludność i podmioty gospodarcze w wyznaczonych i urządzonych miejscach do składowania, wywożone są przez wyspecjalizowane firmy na miejskie składowisko odpadów w Jaworze.

Wody opadowe i z okresowego mycia ulic odprowadzane są do kanalizacji deszczowej w ciągach ulic. Ścieki sanitarne z obiektów odprowadzane są do kanalizacji sanitarnej i na oczyszczalnię ścieków. Miasto Jawor odprowadza ścieki na oczyszczalnię do Małuszowa, a Bolków do Wolbromka.

Rekreacja i wypoczynek

Na terenie powiatu znajdują się otwarte tereny rekreacyjne jak: 2 parki w Jaworze, ogródek jordanowski w Bolkowie i Park Krajobrazowy w Paszowicach oraz tereny zamknięte w obrębie Ośrodków Wypoczynku Rodzinnego w Jaworze i Bolkowie. Bieżące przeprowadzone kontrole stanu sanitarnego terenów rekreacyjnych nie wykazały nieprawidłowości.

Hotele, pensjonaty, kempingi i inne obiekty, w których są świadczone usługi hotelarskie

W związku ze stanem epidemiologicznym spowodowanym rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej COVID-19, nie przeprowadzono kontroli ww. obiektów.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej

Posiadają wymagane pomieszczenia, wyposażenie i sprzęt do wykonywania usług. Zapewniają utrzymanie czystości i higieny w pomieszczeniach zakładów oraz świadczeniu usług stosownie do ich rodzaju.

Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących utrzymania czystości pomieszczeń i sprzętu,

nie przestrzegania warunków przechowywania z zachowaniem wymaganej segregacji bielizny brudnej i czystej, narzędzi, albo nie prowadzenia dezynfekcji i chemicznej sterylizacji narzędzi.

Cmentarze i chowanie zmarłych oraz zakłady pogrzebowe i postępowanie ze zwłokami i szczątkami

W 2020 roku wykonywane były ekshumacje, dochowania, zezwolenie na sprowadzenia zwłok do kraju. Wszystkie ekshumacje prowadzone były w wymaganym przepisami terminie od 16 października do 15 kwietnia. Przeprowadzały je zakłady pogrzebowe na podstawie decyzji zezwalającej, uzyskanej uprzednio przez uprawnioną osobę.

Ekshumacje były nadzorowane przez państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jaworze. Z kontroli był sporządzany protokół. W toku wykonywania kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości pod względem sanitarnym. Pracownicy używali środków ochrony osobistej, czynności związane z ekshumacjami przeprowadzone były zgodnie z przepisami. Wydano 34 zezwolenia na ekshumacje i dochowania oraz 12 postanowień na przywóz zwłok i prochów do kraju. W 2020 roku przeprowadzone zostały 3 ekshumacje.

Podsumowanie

Obserwowane w toku prowadzonego nadzoru rosnące zaangażowanie i intensywne starania samorządów lokalnych, przedsiębiorców i ludności sprawiają, że stale poprawia się stan sanitarnohigieniczny obiektów komunalnych na terenie powiatu.

W związku ze stanem epidemii COVID -19 wielu przedsiębiorców i zarządców zawiesiło lub zamknęło działalność, a w obiektach funkcjonujących zwraca się szczególną uwagę na przestrzeganie przepisów związanych ze stanem epidemii, w tym zapewnienie pracownikom środków ochrony osobistej oraz dostosowanie obiektów do wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego oraz przepisów prawnych.

3. Działalność Sekcji Higieny Żywności, Żywnienia i Przedmiotów Użytku

W 2020 r. Sekcja Bezpieczeństwa Żywności nadzorowała 1280 zakładów usytuowanych na terenie 5 gmin, w tym 1044 zakładów żywnościowo - żywnościowych, 222 środków transportu, 9 zakładów przedmiotów użytku, 1 wytwórnię przedmiotów użytku, 1 wytwórnię kosmetyków oraz 3 zakłady obrotu kosmetykami.

W związku z pionizacją Państwowej Inspekcji Sanitarnej w marcu 2020 r. przekazano przez WSSE we Wrocławiu do działu BŻ PSSE w Jaworze 10 obiektów żywienia zbiorowego zamkniętego.

Przeprowadzono 345 kontroli sanitarnych zakładów dotyczących bezpieczeństwa żywności, w tym w 34 stwierdzono nieprawidłowości m.in.:

- nieprawidłowa funkcjonalność pomieszczeń,
- zły stan techniczny pomieszczeń (ściany, sufity, podłogi, drzwi),
- niewłaściwy stan sanitarny w obiektach,
- brak aktualnych wyników badania wody,
- brak udokumentowania jakości zdrowotnej wyrobu gotowego, nietrwałego mikrobiologicznie,
- niepełna bądź nieczytelna informacja o występujących alergenach i substancjach nietolerancji pokarmowej w produkowanej w zakładzie żywności.
- niewłaściwa jakość zdrowotna sprzedawanych produktów.

W 2020 r. zaplanowano 248 kontroli, a wykonano 423 (345 kontroli sanitarnych zakładów dotyczących bezpieczeństwa żywności oraz 78 kontroli wynikających z nadzoru nad prawidłowością stosowania przepisów przeciwepidemicznych związanych ze stanem epidemii w Polsce).

Wydano łącznie 117 decyzji merytorycznych i 86 decyzji płatniczych. Za stwierdzone uchybienia sanitarne nałożono 6 mandatów na sumę 2250 zł. Wystawiono 5 decyzji o zakazie wprowadzenia do obrotu środka spożywczego. Nie odnotowano zatruc pokarmowych. Nie kierowano wniosków o ukaranie do Sądu Grodzkiego.

Złożono jeden wniosek o nałożenie kary pieniężnej przez PWIS w związku z prowadzeniem działalności w zakresie produkcji oraz wprowadzania do obrotu środków spożywczych bez złożenia wniosku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jaworze o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów przez mieszkańca powiatu jaworskiego.

Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny we Wrocławiu nałożył na stronę karę pieniężną w wysokości:

- 5000 zł za prowadzenie działalności w zakresie produkcji oraz wprowadzania do obrotu środków spożywczych bez złożenia wniosku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jaworze o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów oraz

- 10000 zł za uniemożliwienie przedstawicielom PSSE w Jaworze przeprowadzenia urzędowej kontroli żywności w zakładzie.

We wrześniu 2020 r. zakład został zarejestrowany przez Państwowego Lekarza Weterynarii w Jaworze jako rolniczy handel detaliczny, w związku z wykorzystaniem zarówno produktów pochodzenia roślinnego, jak i zwierzęcego.

Odnotowano 7 interwencji konsumentów dotyczących:

- niewłaściwej jakości zdrowotnej produktu,
- braku orzeczeń lekarskich z badań do celów sanitarno-epidemiologicznych ekspedientki w sklepie spożywczym;
- nieprzestrzegania przepisów w związku z pandemią w jednym z supermarketów (2 wnioski);
- niewłaściwych warunków przetrzymywania żywych karp w sklepie,
- prowadzenia niezarejestrowanej działalności przetwórczej,
- nieprawidłowego oznakowanie środków spożywczych i suplementów diety oferowanych do sprzedaży internetowej na portalu Allegro przez firmę zarejestrowaną w powiecie jaworskim.

W okresie sprawozdawczym otrzymano 38 powiadomień o niebezpiecznych produktach w ramach systemu RASFF i ACC. Przeprowadzono łącznie 96 kontroli sanitarnych. Zgłoszone powiadomienia dotyczyły produktów spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej.

W ramach kontroli produktów zgłoszonych do systemu RAPEX otrzymano 2 powiadomienia.

W ramach monitoringu i urzędowej kontroli żywności pobrano do badań laboratoryjnych 125 próbek środków spożywczych oraz 2 próby wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, a także 4 próby kosmetyków.

W okresie sprawozdawczym prowadzono nadzór nad prawidłowością oznakowania, prezentacji i reklamy suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środków spożywczych wzbogacanych witaminami lub składnikami mineralnymi wprowadzanych do obrotu jak i przez Internet. Dokonano oceny znakowania 36

wyżej omawianych środków spożywczych. Nieprawidłowości stwierdzono w 2 przypadkach – niewłaściwe oznakowanie środków spożywczych i suplementów diety oferowanych do sprzedaży internetowej.

Oceniając sytuację stanu bezpieczeństwa sanitarnego w powiecie jaworskim w 2020 r., zaobserwowano stałą konieczność utrzymywania prawidłowego stanu sanitarno – technicznego zakładów żywnościowych przez przedsiębiorców. Wynika to z ciągłej eksploatacji urządzeń i pomieszczeń.

W związku ze stanem epidemii COVID-19 wielu przedsiębiorców zawiesiło bądź zamknęło działalność, a w zakładach, które funkcjonują zwraca się szczególną uwagę na przestrzeganie przepisów związanych ze stanem epidemii, w tym zapewnienie pracownikom środków ochrony osobistej oraz dostosowanie zakładów do wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego oraz obowiązujących przepisów prawnych.

4. Działalność Sekcji Higieny Pracy

W 2020 r. Sekcja Higieny Pracy zaplanowała 49 kontroli obiektów usytuowanych na terenie 5 gmin. Przeprowadzone kontrole sanitarne wykazały w 6 obiektach nieprawidłowości, tj. m.in. brak aktualnych wyników badań i pomiarów na stanowiskach pracy, brak wpisów w kartach i rejestrach czynników szkodliwych. Wydano 11 decyzji merytorycznych, w tym 3 dotyczące chorób zawodowych i 7 decyzji płatniczych oraz 1 postanowienie o nałożeniu grzywny na przedsiębiorcę, który nie wykonał obowiązku z decyzji PPIS.

W 2020 r. zaplanowano 49 kontroli, wykonano 62. Dodatkowe działania wynikały z kontroli przestrzegania ograniczeń wprowadzonych w Polsce w związku ze stanem epidemii wirusa COVID-19.

Rozpatrzono 2 wnioski dotyczące uciążliwości wynikających z prowadzonej działalności w zakresie przerobu kamienia (przekazano do załatwienia wg kompetencji do Ochrony Środowiska) oraz stanu technicznego klimatyzatorów zamontowanych w biurze (wniosek niezasadny). Ponadto otrzymano 4 zgłoszenia o nieprzestrzeganiu przez pracodawców zasad uregulowanych w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

W związku z realizacją wytycznych w zakresie higieny pracy w roku 2020 zaplanowany został udział Państwowej Inspekcji Sanitarnej w projekcie Forum wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów pt. REACH-EN-FORCE-8 realizowanym pod patronatem FORUM przy Europejskiej Agencji Chemikaliów w Helsinkach, dotyczącym nadzoru nad przestrzeganiem przepisów rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH). Projekt REACH-EN-FORCE-8 (REF-8) dotyczył kontroli sprzedaży internetowej związanej z nieprawidłową sprzedażą substancji chemicznych, mieszanin jak również wyrobów zawierających substancje chemiczne oraz produktów biobójczych. Celem projektu REF-8 jest podnoszenie świadomości wśród wprowadzających do obrotu, sprzedających produkty, jak również podnoszenie świadomości ogółu społeczeństwa. Dokonano kontroli 2 przedsiębiorców oferujących w sprzedaży internetowej swoje produkty; nie stwierdzono nieprawidłowości.

Prowadzony był również stały monitoring podejrzeń zatruc ̄rodkami zastępczymi, tzw. „dopalaczami” Zobowiązano jednostki medyczne z terenu powiatu jaworskiego do głaszania takich przypadków. W 2020 r. nie odnotowano zgłoszeń.

3. Działalność Stanowiska Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaworze w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2020 roku pełnił nadzór nad warunkami sanitarnymi poprzez:

- sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych, zwłaszcza nad warunkami higieny środowiska oraz wypoczynku i rekreacji, przy zajmowaniu stanowisk w sprawach dotyczących projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, projektów planów remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi w odniesieniu do zanieczyszczenia w ujęciach wody przeznaczonej do spożycia, warunków przeprowadzenia działań naprawczych w odniesieniu do szkody w środowisku w ujęciach wody przeznaczonej do spożycia i wody w kąpieliskach oraz oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych przy wydawaniu opinii na wniosek organu administracji lub zainteresowanego podmiotu na poszczególnych etapach realizacji inwestycji, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów objętych nadzorem bieżącym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jaworze.

W 2020 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaworze w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydał :

- 2 opinie dotyczące projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- 2 opinie dotyczące projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- 9 opinii dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- 1 opinię dotyczącą środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia,
- 4 opinie dotyczące dokumentacji projektowej,
- 16 opinii dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych,

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaworze wykonując zadania w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przeprowadził 15 kontroli obiektów budowlanych.

4. Działalność Stanowiska Pracy ds. Higieny Dzieci i Młodzieży

W ramach sprawowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Jaworze w 2020 r. nadzoru sanitarnego nad placówkami oświatowo-wychowawczymi (53 obiektami po przekazaniu placówek WSSE we Wrocławiu w dniu 23 marca 2020 r.) przeprowadzono 20 kontroli, w tym 16 bieżącego stanu sanitarnego razem z „covidowymi” oraz 4 kontrole wypoczynku zimowego.

W związku z wprowadzeniem na terenie Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii dotyczącym zachorowań na COVID-19 pracownik HDM został oddelegowany do pracy w Sekcji Epidemiologii PSSE w Jaworze. Do dnia zawieszenia zajęć w placówkach oświatowych w dniu 12 marca 2020 r. wykonano 4 kontrole wypoczynku zimowego i 1 kontrolę przedszkola. W miesiącu sierpniu wznowiono kontrole w związku z przygotowaniem placówek oświatowych do nowego roku szkolnego 2020/21. W ramach wymienionych

kontroli sprawdzano stopień wdrożenia procedur bezpieczeństwa w związku z COVID-19 w oparciu o wytyczne GIS, MZ, MEN oraz przygotowanie placówek do nowego roku szkolnego 2020/21. W kontrolowanych obszarach stwierdzono, że placówki prawidłowo opracowały procedury a na ich podstawie regulaminy wewnętrzne. Nie odnotowano pogorszenia stanu technicznego placówek w stosunku do roku 2019, w ograniczonej ilości placówek, w których przeprowadzono kontrole stwierdzono, że z każdym rokiem ich stan ulega znacznej poprawie jeśli chodzi o stan sanitarno-techniczny, obiekty są sukcesywnie remontowane i konserwowane. W 2020 roku Szkoła Podstawowa Nr 1 i Nr 5 w Jaworze zmodernizowały bloki sportowe, S.P. Nr 1 wybudowała nowe boiska i zainstalowała nowy plac zabaw, S.P. Nr 5 zmodernizowała boiska oraz zainstalowała nowy plac zabaw. Ponadto w pozostałych placówkach prowadzono prace remontowe typu: kosmetyka ścian, uzupełnianie ubytków, odmalowywano wymagające odświeżenia sale lekcyjne, świetlice szkolne oraz sanitariaty, uzupełniano ubytki w podłogach, kładziono nowe wykładziny, kafle, tynki strukturalne, wymieniano drzwi wejściowe oraz cyklinowano parkiety w salach lekcyjnych i gimnastycznych, odnawiano stolarkę drzwiową i okienną, uzupełniano oświetlenie lub wymieniano na nowego typu. Nie odnotowano pogorszenia stanu technicznego placówek w stosunku do roku 2019, w ograniczonej ilości placówek, w których przeprowadzono kontrole stwierdzono, że z każdym rokiem ich stan ulega znacznej poprawie jeśli chodzi o stan sanitarno-techniczny, obiekty są sukcesywnie remontowane i konserwowane. W nowym roku szkolnym 2020/21 do zamknięcia trybu stacjonarnego w październiku 2020 r. szkoły podstawowe prowadziły dożywianie dzieci w formie obiadów dwudaniowych w miastach i niektórych wsiach oraz obiadów jednodaniowych na wsiach. Większość posiłków wydawanych w szkołach miejskich była opłacana przez rodziców, w szkołach wiejskich większa część wydawanych obiadów dotowana jest przez MOPS i GOPS, tylko nieliczna grupa dzieci ma opłacane obiady we własnym zakresie. W szkołach podstawowych wydawane było mleko smakowe i bezsmakowe oraz owoce i warzywa. Mleko było wydawane w ramach programu: „Dopłaty do spożycia mleka i przetworów mlecznych”. Szkoły w miarę możliwości wymieniają wyposażenie, te, które mają na to fundusze zaopatrują się w ławki regulowane. Przeprowadzone kontrole, w trzech szkołach podstawowych, dotyczące stanu sanitarnego szkolnych gabinetów profilaktyki, wykazały, że znajdują się one w dobrym stanie technicznym i sanitarnym, wyposażone są w niezbędny sprzęt medyczny. Najczęściej opiekę w gabinetach sprawują pielęgniarki.

W roku 2020 prowadzono kontrole żłobków i przedszkoli na terenie powiatu jaworskiego. Co miesiąc dokonywano oceny przestrzegania zakazu palenia w nadzorowanych placówkach, nie zaobserwowano nieprawidłowości, zakaz palenia jest przestrzegany. Wypoczynek zimowy 5 skontrolowany przed ogłoszeniem pandemii i letni 4 w 2020 roku przebiegał bez zakłóceń, kontrolowane placówki były dobrze przygotowane organizacyjnie i przestrzegały regulaminów i procedur bezpieczeństwa. Placówki skontrolowane w 2020 roku będące pod nadzorem PSSE w Jaworze zapewniają właściwe warunki higieniczne, kontrole sanitarne nie wykazały braków w tym zakresie. Placówki oświatowo-wychowawcze zapewniają uczniom właściwe oświetlenie stanowisk pracy, sukcesywnie wymieniane jest oświetlenie starego typu na nowe, placówki wykonują badania natężenia oświetlenia sztucznego w pomieszczeniach szkół. Zapewnione jest dostosowanie mebli szkolnych do wzrostu uczniów i odpowiednia temperatura w okresie grzewczym. Coraz większa liczba szkół na terenie powiatu jaworskiego zakupuje szafki szatniowe dla uczniów klas starszych w podstawówkach, natomiast uczniowie klas 1-3 mają w swoich klasach wydzielone szafki i szuflady na przechowywanie książek, podręczników i artykułów papierniczych. Można stwierdzić, że poczyniono w tej dziedzinie duży postęp w stosunku do lat ubiegłych. W dalszym ciągu niezbędna jest rozbudowa i modernizacja bloków sportowych szczególnie w szkołach podstawowych, niezbędne jest również wzmożenie częstotliwości korzystania z natrysków

oraz planowanie zajęć w-f –u pod koniec zajęć w danym dniu, w celu wyeliminowania przykrego zapachu oraz zmęczenia u uczniów.

W październiku 2020 r. w związku ze wzrostem zakażeń SARS-Cov-2 zawieszono kontrole w placówkach nauczania i wychowania, wykonywano zadania związane z działaniami epidemiologicznymi na terenie powiatu jaworskiego.

Ograniczone kontrole sanitarne przeprowadzone w 2020 roku w placówkach nauczania i wychowania wykazały sukcesywną poprawę w zakresie: wyposażenia obiektów w nowy sprzęt komputerowy, dokonywana jest sukcesywna wymiana mebli szkolnych, sprzętu i wyposażenia na posiadające atesty i certyfikaty, wymieniane są również: stolarka drzewiowa i okienna, podłogi, w związku z zaostrzonym reżimem sanitarnym przy głównych wejściach do placówek i toaletach zainstalowano płyny do dezynfekcji rąk a w sanitariatach podajniki z mydłem antybakteryjnym w płynie, w pianie, suszarki do rąk/ oraz nową armaturę.

Szkoły zakupują nowoczesny sprzęt komputerowy i audiowizualny dla uczniów/tablice interaktywne, tablety, laptopy/, nowy sprzęt i wyposażenie sal lekcyjnych, nowe narzędzia edukacyjne./przedmiotowe platformy edukacyjne/. W ramach prowadzonych w systemie zdalnym zajęć szkoły zostały wyposażone w nowy sprzęt komputerowy, który mogły rozdysponować uczniom oraz nauczycielom.

Prowadzone sukcesywnie prace w zakresie zagospodarowania terenu wokół placówek oświatowo-wychowawczych wpływają na poprawę bezpieczeństwa oraz estetykę otoczenia szkół. Instalowane są nowe place zabaw dla przedszkolaków i najmłodszych uczniów szkół podstawowych.

5. Działania oświatowo-zdrowotne

Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia mając na celu bezpieczeństwo i zdrowie społeczeństwa prowadzi szereg działań prozdrowotnych w szkołach, przedszkolach, zakładach opieki zdrowotnej, a także kieruje je do wszystkich mieszkańców powiatu jaworskiego. Realizowane przedsięwzięcia oparte są o wytyczne Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu oraz potrzeby środowiska lokalnego. Pracownik oświaty zdrowotnej inicjował, koordynował i przeprowadzał działania, dotyczące następujących zagadnień: profilaktyka nikotynowa, profilaktyka HIV/AIDS i chorób zakaźnych, profilaktyka nadwagi i otyłości, profilaktyka chorób nowotworowych. Promowano zasady zdrowego stylu życia, aktywność fizyczną i racjonalne odżywianie. Edukacja zdrowotna kierowana była do ogółu społeczeństwa i wszystkich grup wiekowych. Jednak z powodu pandemii Sars-Cov-2 oraz oddelegowaniu pracownika do Sekcji Epidemiologii działania były mocno ograniczone.

1. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczeniu AIDS-

Celem programu jest ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa HIV, zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji w zakresie profilaktyki HIV/AIDS, wzrost poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS wśród ogółu społeczeństwa, zmniejszenie poziomu zachowań ryzykownych, poszerzenie oferty informacyjnej dostosowanej do potrzeb indywidualnego odbiorcy. W programie wzięły udział 2 szkoły ponadpodstawowe, ogółem działaniami objęto około 200 osób. Przekazano listy intencyjne do placówek.

2. Program „Trzymaj Formę!” - skierowany do uczniów V-VIII klas szkół podstawowych. Program ma na celu uświadomienie uczniom jak ważne w życiu są odpowiednie nawyki żywieniowe tzw. racjonalna dieta oraz aktywność fizyczna. W programie głównym celem jest trwałe kształtowanie prozdrowotnych nawyków

wśród młodzieży i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. **W roku szkolnym 2019/2020 program został odwołany z powodu wystąpienia pandemii Sar-Cov-2.**

3. **Program „Bieg po zdrowie”**- to program antytytoniowej edukacji zdrowotnej. Program ten jest źródłem rzetelnej wiedzy na temat problematyki palenia tytoniu, ukazuje korzyści wynikające z niepalenia papierosów, czyni to zjawisko mniej pożądanym i mniej akceptowalnym. Atrakcyjna forma programu sprzyja wzmacnianiu poczucia własnej wartości u uczniów, wdraża w dokonywanie przez nich świadomych wyborów oraz wyrażanie własnych oczekiwań i zdań na konkretny temat bez obawy o poczucie odrzucenia ze strony rówieśników. W programie wzięło udział 28 osób (uczniowie, rodzice) z 1 szkoły podstawowej. Przeprowadzono 6 narad i wysłano list intencyjny.
4. **Program „Czyste Powietrze Wokół Nas”** realizowany w ramach przedszkolnej edukacji antytytoniowej. Celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenia umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. Program adresowany jest do dzieci 5 i 6 letnich oraz ich rodziców i opiekunów. Przeprowadzono 9 narad w 9 placówkach, w których uczestniczyło 11 osób.
5. **Projekt „Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych substancji psychoaktywnych” –**
W ramach projektu realizowano program „ ARS, czyli jak dbać o miłość?”, który realizowany był w 1 szkole ponadpodstawowej, w programie uczestniczyły 184 osoby. Przeprowadzono 2 narady. Rozesłano listy intencyjne do szkół.
6. **Program „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”** - program edukacyjny skierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych, zawiera ciekawe informacje, uświadamiające młodym ludziom, że to zagrożenie może dotyczyć także ich osoby, a ryzyko choroby istnieje w każdym wieku i warto wiedzieć jak temu zapobiec. Program podnosi poziom wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu, poszerza świadomość na temat czynników zwiększających ryzyko raka szyjki macicy i znaczenia działań profilaktycznych dla zdrowia kobiety. Przeprowadzono 3 narady.
7. **Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”**- grupą, do której skierowany jest program to dzieci w wieku 5-6 lat i ich rodzice. Celem programu jest zwiększenie świadomości i wiedzy nt. rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Przeprowadzono 5 narad, rozesłano listy oraz przeprowadzono dystrybucję materiałów. W związku z pandemią Sars-Cov-2 i zamknięciem placówek program został zrealizowany przez 1 placówkę i uczestniczyło w nim 28 osób.
8. **Interwencja nieprogramowa „Akcja Zima”** – ma na celu zmniejszenie ryzyka zagrożeń zdrowotnych w okresie zimowym, a przede wszystkim zmniejszenie zagrożeń związanych z chorobami zakaźnymi oraz urazami związanymi z wyjazdami zagranicznymi i wypoczynkiem zimowym. Celem jest również zmniejszenie ryzyka zakażeniami pneumokokowymi i meningokokowymi, zatruc pokarmowych (choroby

brudnych rąk) oraz zwiększenie świadomości społecznej na temat profilaktyki grypy oraz powikłań pogrypowych. Na terenie powiatu jaworskiego przeprowadzono 1 naradę i 6 pogadanek, w których uczestniczyło 225 osób. Ponadto rozesłano listy intencyjne.

9. **Interwencja nieprogramowa „Akcja Letnia”** - ma na celu podniesienie świadomości z zakresu profilaktyki zdrowotnej oraz bezpieczeństwa podczas wakacji, ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania właściwych postaw prozdrowotnych wśród najmłodszych. Umieszczono na stronie internetowej PSSE 2 informacje: pt. „GIS ostrzega! By mały kleszcz nie stał się dużym problemem!” oraz informację na temat konkursu promującego aktywność fizyczną podczas wakacji spędzanych wspólnie z rodziną.
10. **Interwencja nieprogramowa „Światowy Dzień Zdrowia”** - tematem przewodnim obchodów w 2020r. było „Docenienie pracy pielęgniarek i położnych”. Jednak w związku z licznymi działaniami związanymi z rozprzestrzenieniem się wirusa Sars-Cov-2 nie podjęto działań w ramach realizacji interwencji.
11. **Interwencja nieprogramowa „Światowy Dzień bez Tytoniu”** –ma na celu zwiększenie świadomości na temat negatywnego wpływu tytoniu na płuca- od raka po przewlekłe choroby układu oddechowego oraz podstawowej roli, jaką odgrywają dla zdrowia i dobrego samopoczucia wszystkich ludzi. W związku z licznymi działaniami związanymi z rozprzestrzenieniem się wirusa Sars-Cov-2 nie podjęto działań w ramach realizacji interwencji.
12. **Interwencja nieprogramowa „Światowy Dzień Rzucania Palenia”**- Edukacja społeczna informująca o następstwach używania tytoniu i zachęcająca do wyboru zdrowego, wolnego od dymu tytoniowego, stylu życia. Zwrócenie uwagi na nałóg odbierający zdrowie milionom Polaków oraz kształtowanie postaw asertywnych ze zwróceniem uwagi na przestrzeganie prawa. Rozesłano listy intencyjne. Z powodu oddelegowania pracownika do Sekcji Epidemiologii nie podjęto innych działań.
13. **Interwencja nieprogramowa „Światowy Dzień Seniora”**- ma na celu działania na rzecz poprawy jakości życia osób starszych. Złożono w dwóch placówkach życzenia od PPIS w Jaworze dla Seniorów, przeprowadzono 1 naradę i 1 pogadankę, w której uczestniczyło 15 Seniorów. Zakupiono upominki dla Seniorów od Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jaworze na kwotę 66,85 zł.
14. **Interwencja nieprogramowa „ Światowy Dzień AIDS”** – ma na celu wzrost świadomości na temat zakażeń HIV w Polsce oraz zachorowań na AIDS oraz zapobieganie zakażeniom. Rozesłano listy intencyjne. Z powodu oddelegowania pracownika do Sekcji Epidemiologii nie podjęto innych działań.
15. **Profilaktyka zażywania nowych substancji psychoaktywnych tzw. „dopalaczy”**- podejmowano działania mające na celu podniesienie świadomości młodzieży na temat

szkodliwości środków zastępczych, czyli tzw. dopalaczy. W związku z czym przeprowadzono 2 narady i 3 pogadanki, w których uczestniczyło łącznie 101 osób.

16. **Profilaktyka grypy-** podejmowano działania mające na celu zmniejszenie rozprzestrzeniania się grypy oraz omawiano powikłania pogrypowe, zwracano szczególną uwagę na podstawowe zasady higieny. Przeprowadzono 1 naradę i 5 pogadań, w których uczestniczyło 225 osób.
17. **Interwencja wynikająca z sytuacji epidemiologicznej- KORONAWIRUS-** przeprowadzono 2 narady i 20 pogadań w 3 placówkach, w których uczestniczyło łącznie 290 osób. Rozesłano listy intencyjne i umieszczono informacje na stronie internetowej.